

En ekonomisk plan och en investeringsplan för västra Balkan

2020/21:FPM49

Utrikesdepartementet

2020-12-21

Dokumentbeteckning

COM(2020) 641

Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén. En ekonomisk plan och en investeringsplan för västra Balkan

Sammanfattning

I sitt meddelande *En ekonomisk plan och en investeringsplan för västra Balkan (EIP)* från den 6 oktober presenterar kommissionen förslag för att stärka den långsiktiga ekonomiska återhämtningen på västra Balkan och den regionala ekonomiska integrationen, inklusive i ljuset av effekterna av covid-19. Kommissionen vill stödja en grön och digital omställning på västra Balkan, genomförande av reformer samt föra regionen närmare EU:s inre marknad, för att därigenom även få till stånd en hållbar ekonomisk tillväxt och ökad sysselsättning. EIP ska ses som en integrerad del av EU:s stöd för regionens EU-närmande.

Kommissionen framhåller särskilt investeringar i hållbara transporter, ren energi, miljö och klimat, en digital framtid samt insatser för att främja den privata sektorn, investeringar i humankapital samt vikten av regional ekonomisk integration och EU-närmande. Kommissionen framhåller i sitt meddelande att ökade investeringar och ekonomisk tillväxt kräver god samhällsstyrning och grundläggande reformer inom rättsstatsområdet. Genomförandet föreslås finansieras med uppemot 9 miljarder euro genom det nya instrumentet för EU:s föranslutningsstöd (IPA III) 2021–2027.

Regeringen noterar väl förslaget till *En ekonomisk plan och en investeringsplan för västra Balkan* som tydliggör EU:s omfattande stöd till reformarbetet i länderna på västra Balkan, som ett led i regionens EU-närmande. Regeringen välkomnar att kommissionen lyfter fram vikten av grundläggande reformer, särskilt inom rättsstatsområdet. Regeringen välkomnar också kommissionens förslag på insatser för att främja en grön

1 Förslaget

1.1 Förslagets innehåll

Kommissionen presenterar i *En ekonomisk plan och en investeringsplan för västra Balkan (EIP)* förslag för att stärka den långsiktiga ekonomiska återhämtningen på västra Balkan och den regionala ekonomiska integrationen, inklusive i ljuset av effekterna av covid-19. Kommissionen vill stödja en grön och digital omställning på västra Balkan, genomförande av reformer samt föra regionen närmare EU:s inre marknad, för att därigenom även få till stånd en hållbar ekonomisk tillväxt och ökad sysselsättning. EIP ska ses som en integrerad del av EU:s stöd för regionens EU-närmande.

Kommissionen framhåller vidare att ökade investeringar och ekonomisk tillväxt kräver god samhällsstyrning. Länderna på västra Balkan behöver genomföra grundläggande reformer för att stärka respekt för rättsstaten och mänskliga rättigheter samt för att reformera den offentliga förvaltningen. Dessa reformer är avgörande för att främja entreprenörskap, fler arbetstillfällen och hållbara investeringar.

EIP är uppdelad i tio flaggskeppsprojekt inom sex sektorer: transport, energi, miljö, digitalisering, den privata sektorn samt sysselsättning med fokus på unga. Kommissionen framhåller särskilt investeringar i hållbara transporter, ren energi, miljö och klimat, en digital framtid samt insatser för att främja den privata sektorn, investeringar i humankapital samt vikten av regional ekonomisk integration och EU-närmande. Insatser för att stärka regionens ekonomiska konvergens med EU föreslås i form av strukturreformer, liksom insatser för att stärka innovationspotentialen, konkurrenskraften och för att påskynda den gröna och digitala omställningen.

Investeringsplanen ska bidra till och facilitera offentliga och privata investeringar i regionen, inklusive genom ett nytt garantiinstrument för västra Balkan.

Genomförandet föreslås finansieras med uppemot 9 miljarder euro genom det nya instrumentet för EU:s anslutningsstöd (IPA III) under perioden 2021–2027. EIP grundar sig på ett prestationsbaserat och reforminriktat förslag i linje med IPA III, och förstärkta instrument som stöder offentliga och privata investeringar.

1.1.1 Ärendets bakgrund

Den 6 oktober presenterade kommissionen utvidgningspaketet för västra Balkan och Turkiet. I samband med denna presentation lade kommissionen

1.1.2 Syftet med förslaget

Huvudsyftet med EIP att stärka den långsiktiga ekonomiska återhämtningen på västra Balkan och den regionala ekonomiska integrationen, inklusive i ljuset av effekterna av covid-19. Kommissionen vill stödja en grön och digital omställning på västra Balkan, genomförande av reformer samt föra regionen närmare EU:s inre marknad, för att därigenom även få till stånd en hållbar ekonomisk tillväxt och ökad sysselsättning. EIP ska ses som en integrerad del av EU:s stöd för regionens EU-närmande. Den ekonomiska utvecklingen och den regionala ekonomiska integrationen ska stärkas genom tio flaggskeppsprojekt inom sex sektorer: transport, energi, miljö, digitalisering, den privata sektorn samt sysselsättning med fokus på unga. Investeringsplanen ska också bidra till och facilitera offentliga och privata investeringar i regionen.

1.2 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Meddelandet har ingen inverkan på svenska regler.

1.3 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

Planen omfattar förslag på investeringar som beräknas uppgå till ca 9 miljarder euro under perioden 2021–2027 och finansieras genom EU:s instrument för stöd inför anslutningen (IPA III).

2 Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar att EU stödjer länderna på västra Balkan i deras reformprocesser och EU-närmande. Detta är viktigt både för länderna själva och deras befolkningar samt för EU som helhet, och bidrar till Europas samlade ekonomiska utveckling, stabilitet och säkerhet.

Regeringen välkomnar att kommissionen lyfter fram vikten av god samhällsstyrning och grundläggande reformer, särskilt inom rättsstatsområdet. Dessa reformer är även viktiga för en långsiktig och ekonomisk utveckling. Regeringen välkomnar också kommissionens förslag på insatser för att främja en grön och digital omställning i länderna på västra Balkan.

Regeringen har framhållit att EIP inte ska föregripa beslutsordningen för insatser finansierade genom IPA III.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

2020/21:FPM49

En stor majoritet har välkomnat kommissionens meddelande ”*En ekonomisk plan och en investeringsplan för västra Balkan*”.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Inga kända ytterligare ståndpunkter från institutionerna.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Meddelandet har inte gått ut på remiss.

3 Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Rubriken är inte tillämplig då meddelandet inte innehåller förslag till lagstiftningsakter.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

Rubriken är inte tillämplig då meddelandet inte innehåller förslag till lagstiftningsakter.

4 Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

EIP kommer inte att behandlas ytterligare. Finansieringsaspekterna och det formella godkännandet av dessa kommer att hanteras inom ramen för IPA III.

4.2 Fackuttryck/termer